

KRISTOFER
PAOLINI
U
MORU
ZVEZDA
SNITI

PRVI TOM

S engleskog preveo

Miroslav Bašić Palković

**Čarobna
knjiga**

ZA MOJU PORODICU, PO OBIČAJU.

Ali takođe i za naučnike, inženjere i sanjare koji rade
na izgradnji naše budućnosti među zvezdama.

၁

SADRŽAJ

DEO I: EXOGENESIS

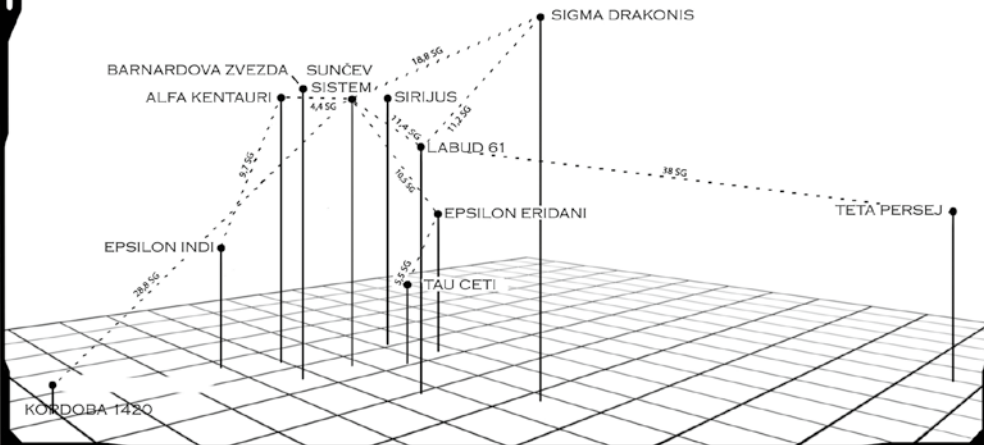
Glava I: Snovi	13
Glava II: A u relikvijaru... ..	26
Glava III: Na <i>Olakšavajućim okolnostima</i>	47
Glava IV: Muke	65
Glava V: Ludilo	74
Glava VI: Povici i odjeci	95
Glava VII: Odbrojavanje	110
Glava VIII: Na otvorenom	119
Glava IX: Izbor	127
Exeunt I	152

DEO DRUGI: SUBLIMARE

Glava I: Buđenje	165
Glava II: <i>Volfiš</i>	184
Glava III: Pretpostavke	207
Glava IV: Krigšpil	238
Glava V: Extremis	254
Glava VI: Izdaleka i izbliza	265
Glava VII: Znakovi i pokazatelji	288
Glava VIII: Nigde da se sakriješ	307
Glava IX: Obdarena	318
Glava X: <i>Darmštat</i>	330
Glava XI: Izloženost	352
Glava XII: Lekcije	379
Exeunt II	418

DEO TREĆI: APOKALIPSIS

Glava I: Minuli gresi	429
Glava II: A caleo usque ad centrum	469
Glava III: Delići	477
Glava IV: Užas	500
Glava V: Sic itur ad astra	515
Glava VI: Pravo u tamu	527
Glava VII: Neminovnost	543
Glava VIII: Gresi sadašnji	570
Exeunt III	591

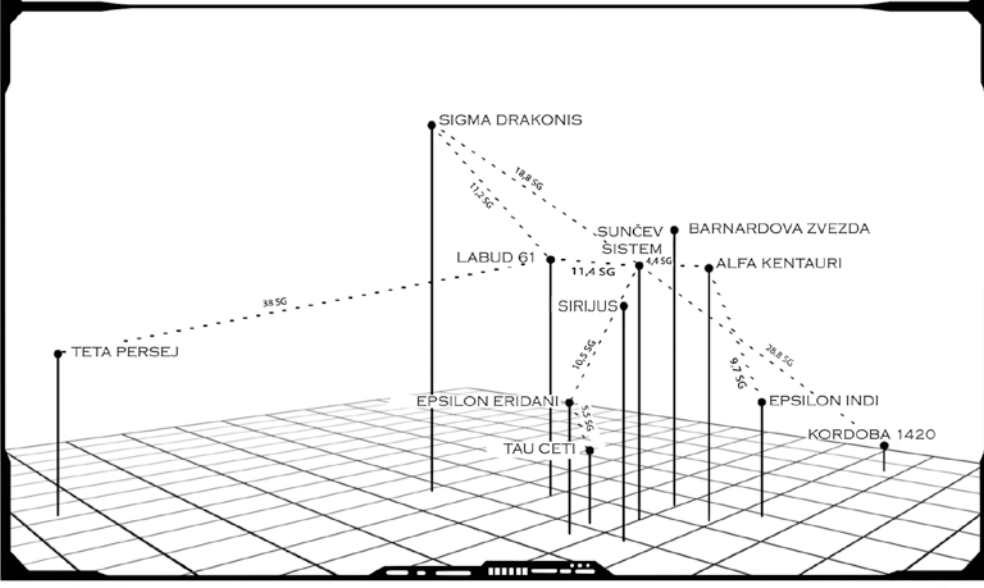

SAVEZ UDRUŽENIH SVETOVA:

- SUNČEV SISTEM
- ALFA KENTAURI
 - STJUARTOV SVET
- EPSILON ERIDANI
 - EJDOLON
- EPSILON INDI
 - VEJLAND

NEPRIURUŽENI SVETOVI:

- SIGMA DRAKONIS
 - ADARSTEJA
- TETA PERSEJ
 - TALOS VII
- LABUD 61
 - RUSLAN
- KORDOBA 14-20
- TAU CETI
 - ŠIN-ZAR

DEO PRVI

EXOGENESIS

*Božanska krvi,
 Anhizov sine, lako je dole sići
 Ditova vrata otvorena su uvek,
 Ali vratiti se na gornji svet teško¹*

Eneida, 6. 126-129

¹ Korišćen prevod Mladena S. Atanasijevića: Eneida, Publije Vergilije Maron, Prosveta, Beograd, 1966.

GLAVA I

SNOVI

1.

Narandžasti, gasoviti džin Zevs nadvijao se nisko iznad horizonta, ogroman, težak i obasjan prigušenim, rumenim sjajem. Oko njega je treperilo zvezdano polje, jarko spram tame svemira, dok se pod netremičnim, mrkim pogledom planete-džina prostirala siva pustoš prošarana stenama.

Nekolicina građevina stajala je šćućurena u tom, inače pustom, prostranstvu. Kupole, tuneli i zastakljene nastambe, jedino stecište života i topline sred tog stranog okruženja.

U skućenoj laboratoriji toga naselja, Kira je s mukom pokušavala da izvuće DNK sekvenator iz njegovog odeljka u zidu. Ta naprava i nije bila nešto velika, ali jeste bila teška, pa nije mogla dobro da je uhvati.

„Majku mu”, promrmljala je, pa je zauzela bolji stav.

Većina njihove opreme ostaće na Adrasteji, mesecu Zemljine velićine koji su istraživali protekla četiri meseca. Većina njihove opreme, ali ne sva. Sekvenator gena bio je deo osnovnog pribora jednog ksenobiologa, pa kud ona, tamo i on. Osim toga, naseljenici koji će uskoro pristići na Šakti-Uma-Sati imaće novije, bolje modele, a ne ovaj putnićke velićine, određen budžetom koji joj je firma uvalila.

Ponovo ga je trgla. Prsti su joj skliznuli, te je prostenjala kada joj je jedno od metalnih sećiva zaseklo dlan. Pustivši ga, pregledala je šaku i videla da joj iz kože curi potoćić krvi.

Besno iskrevljena, snažno je tresnula sekvenator gena. Što joj nije pomoglo. Stegnuvši povrećenu šaku u pesnicu, krenula je da šparta po laboratoriji, duboko udišući, dok je čekala da joj bol popusti.

Tvrdoглаvost te sprave uglavnom nije mogla da je poremeti. Uglavnom. Danas su, međutim, zebnja i tuga nadvladale razum. Ujutro odlaze, kako bi se priključili svom transporteru *Fidanci*, koja se već nalazila u orbiti oko Adre. Još samo nekoliko dana i ona će, zajedno sa svima ostalima iz desetočlane istraživačke ekipe, stupiti u krio-san, a kada se probude, gore u Labudu 61, dvadeset i šest dana kasnije, svako će poći na svoju stranu, i tad će videti Alana poslednji put u narednih... ma, ni sama nije znala koliko dugo. Nekoliko meseci najmanje. Ako ih izda sreća, i više od godinu dana.

Kira je zažmurila i zbacila glavu. Uzdahнула je, ali joj se uzdah pretvorio u besno stenjanje. Ma koliko da su ona i Alan igrali tu jednu te istu igru, nije im bilo ništa lakše. Baš naprotiv, a njoj se to nikako, ali baš nikako nije sviđalo.

Upoznali su se lani na nekom ogromnom asteroidu koji je trgovačka korporacija Lapsang nameravala da buši. Alan je tamo došao da sprovede geološko istraživanje. Četiri dana – eto toliko su proveli zajedno na tom asteroidu. Pažnju su joj privukli Alanov smeh i razbarušena kosa boje bakra, ali ju je ipak zadivila njegova marljiva posvećenost. Bio je dobar u svom poslu, i nije gubio smirenost u neočekivanim okolnostima.

Kira je dotad već toliko dugo bila sama, da je bila ubeđena kako nikada nikoga i neće naći. Ali eto, Alan se, kao nekim čudom, pojavio u njenom životu i ona je, za tili čas dobila nekoga do koga joj je stalo. Nekoga kome je bilo stalo do nje.

Ostali su u kontaktu i nakon toga, razmenjujući duge hologramske poruke kroz zvezdana prostranstva, da bi, uz spoj sreće i birokratske snalažljivosti, izdejstvovali da ih još nekoliko puta pošalju na isti zadatak.

Ali to nije bilo dovoljno. Nijednome od njih.

Pre dve nedelje, podneli su molbu korporaciji da ih šalje na iste zadatke kao par, ali ništa im nije jamčilo da će njihov zahtev biti odobren. Korporacija Lapsang širila se na previše različitih strana, i imala je previše projekata. Manjkalo im je ljudstva.

Ukoliko im odbiju molbu... jedini način da ostanu dugoročno da žive zajedno bio bi da promene posao i pronađu neki koji ne zahteva toliko putovanja. Kira je bila spremna – čak je i proverila ponude prošle nedelje na mreži – ali je smatrala da ne sme da traži od Alana da digne ruke od svoje karijere unutar njegove firme zbog nje. Bar ne zasad.

A u međuvremenu im jedino preostaje da sačekaju odluku korporacije. Imajući u vidu koliko dugo treba porukama da stignu nazad do Alfa Kentaurija i koliko je usporena njihova kadrovska služba, odgovoru su se najranije mogli nadati pred kraj idućeg meseca. A do tada će i ona i Alan već biti poslani na različite strane.

Kiru je to činilo ogorčenom. Jedina joj je uteha bio sam Alan; zbog njega je vredelo trpeti. Ona je prosto htela da bude s njim, i da ne mora da brine o ostalim budalaštinama.

Setila se prvog puta kada ju je zagrlio i tog divnog osećaja, koliko se osećala toplo i sigurno. A prisetila se i pisma koje joj je napisao nakon prvog susreta, i iskrenih osećanja koja joj je od srca priznao. Niko se nikada nije toliko potrudio oko nje... On je za nju uvek imao vremena. Uvek joj je iskazivao ljubaznost i kroz krupne stvari i kroz sitnice, kao kada joj je napravio posebno sanduče za njene uzorke uoči njenog puta na Arktik.

Kiri bi, inače, takve uspomene izmamile osmeh. Ali šaka ju je i dalje bolela, i pritom nije mogla ni da zaboravi šta im jutro nosi.

„Hajde više, skote”, rekla je, pa je prišla sekvenatoru gena ne bi li ga cimnula svom snagom.

I on se pomerio uz buntovnu škripu.

2.

Te večeri, ekipa se okupila u kantini da proslavi kraj misije. Kira nije bila raspoložena za slavlje, ali običaj je običaj. Bez obzira na to da li se završila dobro ili ne, kraj ekspedicije predstavljao je zgodu dostojnu obeležavanja.

Obukla je haljinu – zelenu, sa zlatnim porubom – i provela sat vremena nameštajući kosu u gomilu lokni povrh glave. Nije to sad bilo ništa posebno, ali je znala da će Alan ceniti njen trud. Uvek ga je cenio.

I bila je u pravu. Čim ju je video u hodniku ispred njene kabine, lice mu se ozarilo, i odmah ju je privukao k sebi. Zagnjurila je čelo u prednji deo njegove košulje i rekla: „Znaš, i nije da baš moramo da odemo na zabavu.”

„Znam”, rekao je, „ali trebalo bi bar da se pojavimo.” I potom ju je poljubio u čelo.

Usiljeno se nasmešila. „Dobro, neka bude po tvome.”

„Tako treba.” Uzvrativši joj osmeh, zadenuo joj je zalutali pramen kose iza levog uveta.

Kira je isto učinila s jednim njegovim pramenom. Za razliku od ostalih, Alan nikada nije dobijao na boji, ma koliko da je vremena provodio napolju ili pod jakim brodskim svetlima.

„Dobro”, rekla je prigušenim glasom, „hajde onda i to da obavimo.”

Kantina je već bila puna kada su stigli. Ostalih osam članova istraživačke ekipe zbilo se oko uzanih stolova, nešto od Juginog grmiroka treštalo je kroz zvučnike, Mari-Eliz je delila čaše pune punča iz velike plastične činije na šanku, a Dženan je skakao kao da je popio čitav litar neke brlje. Možda i jeste.

Kira je još čvršće stegla Alana rukom oko struka, dajući sve od sebe da navuče veseli izraz na lice. Sada svakako nije bio pravi trenutak za prebiranje po sumornim mislima.

Nije svakako... ali nije ona tu ništa mogla.

Sepo je pošao pravo do njih. Njihov je botaničar vezao kosu u čvrst čvor povrh glave za večerašnju priliku, čime je još više naglasio oštre crte svog koščatog lica. „Četiri sata”, rekao je, približavajući se. Piće mu je prsnulo iz čaše kada se razmahao. „Četiri sata! Toliko mi je trebalo da iskopam svog guseničara iz nanosa.”

„Izvini, Sepo”, reče Alan, zvučeći razgaljeno. „Rekoh ti već, nismo mogli pre toga da stignemo do tebe.”

„Tja. Imao sam peska i u trikou. Znete li vi koliko je to neprijatno? Ojeo sam se na desetak mesta. Pogledajte!” Zadigao je rub otrcane majice kako bi im pokazao pojas crvene kože posred trbuha, na mestu gde se nažuljala o donji šav triko-odela.

Kira reče: „Evo, ja ću da ti platim piće na Viborgu da ti se iskupimo. Šta kažeš?”

Podigavši ruku, Sepo je uperio neodređeno njome prema njoj. „To bi... bila prihvatljiva nadoknada. Ali neću više peska!”

„Nema više peska”, složila se.

„A ti”, reče Sepo, mrdajući prstom prema Alanu. „Ti... znaš već.”

Kada se botaničar odgegao dalje, Kira je pogledala Alana. „O čemu on to?”

Alan se zakikotao. „Nemam pojma. Ali siguran sam da će mi biti čudno bez njega.”

„Aha.”

Nakon čašice pića i razgovora, Kira se povukla u donji deo prostorije, gde se naslonila na zid u ćošku. Ma koliko nije želela da izgubi Alana – ponovo – isto tako nije htela da se prašta ni od ostatka ekipe. Četiri meseca na Adri pretvorila su ih u porodicu. Neobičnu, pomalo poremećenu porodicu, ali ipak porodicu do koje joj je bilo stalo. Boleće je, kada bude morala da ih napusti, a što se taj trenutak više bližio, to je Kira sve više shvatala koliko će je tačno boleti.

Još jednom je dobrano potegla punč s ukusom narandže. Prošla je ona kroz ovo i ranije – Adra nije bila prva probna kolonija na koju ju je kompanija slala na radni zadatak – a nakon sedam godina provedenih u prebacivanju s jedne proklete kamenčine na drugu, uz provođenje skoro polovine toga vremena u krio-snu, Kira je počela da oseća u sebi ozbiljnu potrebu za... prijateljima. Porodicom. Društvom.

A sad samo što nije sve to ostavila za sobom. Opet.

Alan je imao isti osećaj. Videla je to u njegovim očima dok se kretao po sobi, ćaskajući s članovima ekipe. Pomislila je da su možda

i neki od ostalih takođe tužni, ali da su to prikivali pićem, plesom i smehom koji je bio previše piskav da bi bio zaista iskren.

Iskreveljivši se, iskapila je ostatak punča. Vreme je za novu turu.

Grmirok je treštao glasnije nego ranije. Nešto od *Todaš i momčadi*, čija je pevačica upravo arlaukala „...bežati valja. A pred vratima ničeg nema. Hej, pred vratima ničeg nema. Srce, šta nam to po vratima lema?” – da bi joj se glas tad uspeo do treperavog vrhunca, oštrog poput testere, zvučeci kao da bi glasne žice mogle da joj puknu.

Kira se odgurnula od zida, spremna da krene do činije s punčom, kad je videla Mendozu, šefa ekspedicije, kako krči sebi put do nje. Što je njemu bar bilo lako: bio je građen kao bačva. Često se pitala da nije možda odrastao u nekoj koloniji s visokom gravitacijom, poput Šin-Zara, ali je Mendoza to poricao kada ga je pitala, tvrdeći da je iz nekog svemirskog čvorišta u blizini Alfa Kentaurija. Nije baš bila sasvim sigurna da mu je poverovala.

„Kiro, moram da popričam s tobom”, rekao je, približavajući joj se.

„Šta je bilo?”

„Imamo problem.”

Frknula je. „Neki problem *uvek* postoji.”

Mendoza je slegnuo ramenima, pa je obrisao čelo maramicom koju je izvukao iz stražnjeg džepa na pantalonama. Na čelu su mu se nazirale jarke tačkice, odraz čitavog niza šarenih svetiljki okačenih duž plafona, a imao je mrlje i ispod pazuha. „Nije da nisi u pravu, ali ovo valja rešavati. Crkô nam je jedan dron dole na jugu. Izgleda da ga je oluja srušila.”

„Pa? Pošalji drugog.”

„Predaleko je to, a nemamo ni vremena da odštampamo zamenu. Poslednje što je dron zabeležio bio je neki organski materijal pokraj obale. To se mora proveriti pre nego što pođemo.”

„Ma, daj. Ti stvarno hoćeš da ja *sutra* izlazim napolje? Već sam sve do poslednjeg mikroba na Adri zavela u katalog.” Putovanje poput toga koštalo bi je prepodneva s Alanom, a Kira bi pre crkla nego

da se odrekne i sekunde od to malo vremena što im je još preostalo zajedno.

Mendoza joj je uputio jedan strog pogled ispod oka, u fazonu *jel'-se-ti-to-zajebavaš-sa-mnom?* „Naslage su naslage, Kiro. Ne smemo da rizikujemo da nam neki od naseljenika nabasa na nešto. Nešto poput Pošasti. Ne želiš tako nešto na svojoj savesti. Stvarno ne želiš.”

Htela je da uzme gutljaj pića, ali je shvatila da joj je čaša prazna. „Isuse. Pošalji Ivanovu. Dronovi su njeni, a ona analize na terenu ume da obavi isto koliko i ja. Ima...”

„Ti ćeš”, reče Mendoza čeličnoga glasa. „U šest nula nula, i ne želim više ni reći da čujem o tome.” Potom mu je izraz lica donekle smekšao. „Žao mi je, ali ti si naš ksenobiolog, a naslage...”

„Naslage su naslage”, reče Kira. „Da, da. Uradiću to. Ali lepo ti kažem da nema potrebe.”

Mendoza ju je potapšao po ramenu. „Odlično. Nadam se da je tako.”

Čim je otišao, Kiri se u krajičku vidokruga pojavila poruka: *«Ej, mačko, jel' sve u redu? – Alan»*

Sročivši odgovor mislima, napisala je: *«Aha, sve u redu. Samo još malo dodatnog posla. Ispričam ti kasnije – Kira»*

On joj je nespretno, s drugog kraja sobe, potvrdno podigao palčeve i njoj se usne nehotice izviše. Potom je uperila pogled pravo u činiju s punčem i zaputila se najkraćim putem ka njoj. Stvarno joj je bilo potrebno još jedno piće.

Mari-Eliz ju je presrela ispred činije, krećući se s uvežbanom gipkošću nekadašnje plesačice. Po običaju, usta su joj bila nakrivljena, kao da će da ih razvuče u vragolast osmeh... ili da izbací neku britku doskočicu (a Kira se takvih od nje dosta naslušala). I inače je bila visoka, ali je uz lakovane crne cipele s potpeticama koje je odštampala za zabavu, bila za čitavu glavu viša od Kire.

„Nedostajaćeš mi, *šeri*”, reče Mari-Eliz. Sagnula se i poljubila Kiru u oba obraza.

„Takođe”, reče Kira, osećajući da joj suze mute vid. Uz Alana, Mari-Eliz joj je postala najbolja drugarica iz ekipe. Zajedno su provodile

duge dane na terenu – Kira bi proučavala mikrobe Adrasteje, dok bi Mari-Eliz proučavala jezera i reke i zalihe vode skrivene duboko pod tlom.

„Ah, razvedri se. Slaćeš mi poruke, zar ne? Hoću da čujem sve o tebi i Alanu. A i ja ću slati poruke tebi. Važi?”

„Da. Obećavam.”

U ostatku večeri, Kira je nastojala da zaboravi budućnost. Plesala je s Mari-Eliz. Razmenjivala šale s Dženanom i podbadala Fizela. Po hiljaditi je put pohvalila Jugu i njegov kulinarski dar. Obarala je ruke s Mendozom – i izgubila – i opevala, strašno falširajući, neki duet s Ivanovom. I kad je to bilo moguće, nije skidala ruku s Alana. Čak i kada nisu pričali ili gledali jedno u drugo, mogla je da ga oseti, a njegov joj je dodir bio uteha.

Pošto joj je bilo dosta punča, Kira je dozvolila ostalima da je nagovore da izvadi svoju ručnu harmoniku. Fabrički upakovana muzika tad je ostavljena po strani, i svi su se okupili – Alan kraj nje, Mari-Eliz uz koleno – kako bi im Kira odsvirala niz kosmoplovačkih plesova. I tako su se smejali i igrali i pili, i nakratko im je sve bilo lepo.

3.

Ponoć je već odavno prošla, zabava je još bila u punom zamahu, kada joj je Alan dao znak mrdnuvši bradom. Kira ga je razumela, te se, bez ijedne reči, iskrala iz kantine.

Oslonili su se jedno o drugo dok su se spuštali zgradom, pazeći da ne prosipaju punč iz čaša. Kira nije navikla da hodnici izgledaju toliko ogoljeno. Obično su bili prekriveni ceradama, gomilama uzoraka, zaliha i rezervne opreme koja je stajala duž zidova. Ali sve je to sada bilo sklonjeno. U proteklih nedelju dana, ona i ostatak ekipe ogolili su ovo mesto spremajući se za odlazak... Da nije bilo muzike koja je odjekivala iza njih i prigušenih sigurnosnih svetiljki, baza bi delovala napušteno.

Stresavši se, Kira je još jače prigrllila Alana. Vetar je napolju sablasno hućao, zbog čega su i krov i zidovi škripali.

Kada su stigli do vrata hidroponikuma, Alan nije stisnuo dugme za otvaranje, već se zagledao u nju s osmehom na usnama.

„Šta je bilo?“, rekla je.

„Ništa. Samo sam zahvalan što sam s tobom.“ I na to ju je hitro cmoknuo u usta.

I ona je htela njega da cmokne – zbog punča je bila u dobrom *raspoloženju* – ali se on nasmejao, odmakao i pritisnuo dugme.

Vrata skliznuše uz tešku škripu.

Našli su se zapahnuti toplim vazduhom i zvukom kapanja vode, kao i blagim miomirisom procvetalog bilja. Hidroponikum je bio Kirin omiljeni deo zgrade. Podsećao ju je na dom, na duge nizove staklenih bašti u kojima je provodila vreme kao dete na naseljeničkoj planeti Vejland. Tokom dugotrajnih ekspedicija, poput ove na Adri, uobičajeni je postupak bio da uzgajaju i nešto svoje hrane. Delom da bi proverili vitalnost tamošnjeg tla. Delom da bi smanjili količinu zaliha koju moraju da nose sa sobom. Ali ponajviše da bi prekinuli ubitačnu jednoličnost pakovanja suvo-zamrznute hrane kojima ih je kompanija opskrbljivala.

Sepo će sutra iščupati ove biljke i baciti ih u peć za spaljivanje otpada. Nijedna ne bi izdržala do dolaska naseljenika, a bilo bi loše ostavljati gomilu biološkog materijala tamo gde bi on – u slučaju da dođe do proboja zgrade – mogao da pređe u okolinu na nekontrolisan način. Noćas je, međutim, hidroponikum još bio pun zelene salate, rotkvice, peršuna, paradajza, vreža od tikvica i mnogobrojnih drugih zasada s kojima je Sepo eksperimentisao na Adri.

Ali to nije bilo sve. Među polumračnim stalažama, Kira je ugledala sedam saksija poredanih u luk. U svakoj je saksiji stajala visoka, tanka stabljika s nežnim ljubičastim cvetom koji se povijao pod sopstvenom težinom. Pregršt tučaka pokrivenih polenom pri vrhu pružao se iz svakoga cveta – slično vatrometu – dok su im unutrašnjost baršunastih latica krasile bele tufnice.

Ponoćno sazvežđe! Njeno omiljeno cveće. Njen otac ga je uzgajao, ali je ono čak i njemu, uz sav njegov baštovanski dar, zadavalo mnogo muka. Bilo je to čudljivo cveće, sklono bolestima i zarazama, nije podnosilo čak ni najmanje promene u prihrani.

„Alane”, rekla je, dirnuta.

„Sećam se da si spominjala koliko ih voliš”, rekao je.

„Ali... kako ti je pošlo za rukom da...?”

„Da ih uzgojim?” Nasmešio joj se, očito zadovoljan njenom reakcijom. „Sepa mi je pomogao. Imao je seme na spisku. Odštampali smo ga i proveli prethodne tri nedelje u nastojanju da sprečimo te prokletinje da ne uvenu.”

„Predivno je”, reče Kira, uopšte i ne pokušavajući da prikrije ganutost u glasu.

Čvrsto ju je zagrlio. „Odlično”, rekao je, glasom napola prigušenim njenom kosom. „Hteo sam da učinim nešto posebno za tebe pre nego što...”

Pre nego što... Reči koje su pekle poput vatre. „Hvala ti”, rekla je. Odvojila se od njega taman toliko da pogleda cveće; njihov pikantni, preslatki miris zapahnuo ju je i uzdrmao punom jačinom detinje sete. „Hvala ti”, ponovila je, vraćajući se do Alana. „Hvala ti, hvala, hvala.” Priljubila je svoje usne uz njegove i oni dugo tako ostaše, ljubeći se.

„Evo”, reče Alan kada su prekinuli kako bi došli do vazduha. Izvadio je izolacionu prostirku ispod jedne stalaže sa stabljikama krompira i proširio je unutar luka ponoćnog sazvežđa.

Smestili su se tamo da, šćućureni, pijuckaju punč.

Napolju im je zlokobno golemi Zevs i dalje lebdeo iznad glava, vidljiv kroz prozirni, vazdušni balon hidroponikuma. Kada su tek pristigli na Adru, prizor te planete ispunio je Kiru zebnjom. Svaki je unutrašnji nagon prosto vrištao u njoj da će se Zevs srušiti s neba i smrskati ih. Činilo se nekako nemoguće da bilo šta toliko veliko može da ostane da visi iznad njihovih glava bez ikakve potpore. S vremenom se, ipak, navikla na taj prizor, te se sada divila veličanstvenosti tog gasovitog džina. Nisu joj bili potrebni nikakvi ukrasi da bi zapala čoveku za oko.

Pre nego što... Kira se naježila, i to ne od hladnoće. Pre nego što odu. Pre nego što ona i Alan budu primorani da se rastanu. Godišnji odmor su već iskoristili, a kompanija im neće dati više od nekoliko slobodnih dana kada se vrate na Labud 61.

„Hej, šta je sad bilo?“, reče Alan, glasom tihim, punim saosećanja.

„Znaš već.“

„...da.“

„I nikako da bude lakše. Mislila sam da će biti, ali...“ Šmrncnula je i zatresla glavom. Adra je bila njihov četvrti zajednički zadatak, i daleko najduži posao na koji su zajedno bili raspoređeni. „Ne znam kada ću te opet videti, a... Volim te, Alane, i stvarno mi je užasno što moramo da se praštamo svakih nekoliko meseci.“

Zagledao se u nju, uozbiljen. Oči boje lešnika svetlucale su mu na odsjaju Zevsa. „Pa, onda nemojmo.“

Srce joj se steglo i njoj se načas učinilo da je vreme stalo. Strepila je od baš takvog odgovora već mesecima. Kada joj se glas povratio, rekla je: „Kako to misliš?“

„Mislim da ne bi više trebalo da toliko skačemo s jednog mesta na drugo. Ni ja to više ne mogu da podnesem.“ Izraz lica bio mu je toliko otvoren, toliko iskren da je, htela – ne htela, osetila tračak nade. *Nije valjda da će...?*

„Šta bi...?“

„Hajde da se prijavimo za kabine na Šakti-Uma-Satiju.“

Trepnula je. „Kao naseljenici.“

Zdušno je klimnuo glavom. „Kao naseljenici. Zaposlenima u kompaniji tamo su mesta manje-više zajamčena, a Adri će biti potrebni svi raspoloživi ksenobiolozi i geolozi.“

Kira se nasmejala, ali je potom zapazila njegov izraz lica. „Ti to ozbiljno misliš.“

„Ozbiljan sam kao pad pritiska u vazдушnom balonu.“

„To sad samo piće tako govori iz tebe.“

Prislonio je ruku uz njen obraz. „Ne, Kiro. Nije tako. Znam da bi to bila ogromna promena, za oboje, ali isto tako znam da ti je

dojadilo da stalno letiš s jedne kamenčine na drugu, a ja ne želim da čekam novih šest meseci kako bih te video. Stvarno ne želim.”

Suze joj navreše na oči. „Ni ja to ne želim.”

Nakrivio je glavu. „Pa hajde da onda to više ne radimo.”

Kira se napola nasmejala, pa se zagledala u Zevsu pokušavajući da sabere osećanja u sebi. To što je on predlagao bilo je sve ono čemu se nadala, sve o čemu je sanjala. Jedino nije očekivala da će se to ovoliko brzo desiti. Ali Alana je volela, i ako ovo znači da bi tako mogli da budu zajedno, onda je i ona to želela. Želela je njega.

Poput meteora, blistava iskra u obliku *Fidance* projezdila im je iznad glava, u niskoj orbiti između Adre i gasovitog džina.

Obrisala je oči. „Ne bih rekla da su nam izgledi toliko dobri kako ti kažeš. Kolonije jedino traže zvanično spojene parove. Znaš to i sam.”

„Da, znam”, reče Alan.

Nemogavši da poveruje šta se dešava, Kira je morala da se uhvati za pod kada je kleknuo ispred nje i izvadio drvenu kutijicu iz prednjeg džepa. Otvorio ju je. Unutra je bio ugnežđen prsten od sivog metala ukrašen plavičastoljubičastim draguljem, zapanjujućim u svojoj blistavosti.

Adamova jabučica zadrhta u Alanovom grlu kada je progutao knedlu. „Kiro Navarez... jednom si me pitala šta to vidim među zvezdama. Rekoh ti da vidim pitanja. A sada vidim tebe. Vidim *nas*.” Udahnio je. „Kiro, hoćeš li me počastvovati time što ćeš svoj život spojiti s mojim? Želiš li da postaneš moja žena, kao što ja želim da postanem tvoj muž? Hoćeš li se...?”

„Da”, rekla je i sve su se njene brige izgubile u naletu topline koja ju je obuzela. Obavila mu je ruke oko potiljka i poljubila ga, isprva nežno, pa potom sa više žara. „Da, Alane Dž. Barnse. Da. Udaću se za tebe. Da. Hiljadu puta da.”

Gledala je kako joj uzima ruku i navlači joj prsten na prst. Prsten je bio hladan i težak, ali je njoj njegova težina bila utešna.

„Prsten je od gvožđa”, rekao je tiho. „Dao sam Dženanu da ga pretopi iz rude koju sam mu doneo. Gvožđe zato što ono predstavlja kosti Adrasteje. Kamen je teserit. Nije ga bilo lako pronaći, ali znam koliko ti se sviđa.”

Kira je nehotice klimnula glavom. Teserit je bio svojstven Adrasteji; bio je sličan benitoitu, ali je češće naginjao ljubičastoj boji. Bio je to njen daleko najdraži kamen na toj planeti. Ali je bio izuzetno redak; Alan je sigurno morao da traga dugo i mukotrпно da bi pronašao takav jedan krupan komad visokog kvaliteta.

Sklonila mu je jedan bakarni pramen kose s čela i zagledala se u njegove prelepe, nežne oči, pitajući se kako li joj se baš toliko posrećilo. Kako je iko od njih dvoje uspeo da pronađe ono drugo u ovoliko proketo velikoj galaksiji.

„Volim te”, šapnula je.

„Volim i ja tebe”, rekao je.

Kira se potom nasmejala, osećajući da bi mogla da se zaceni od smeha, pa je obrisala oči. Prstenom je zagrebala obrvu; trebaće joj neko vreme da se navikne na njegovo prisustvo. „Uuu, bokte. Hoćemo li stvarno to da uradimo?”

„Aha”, reče Alan sa onom njegovom utešnom samouverenošću. „Još kako.”

„Dobro.”

Privio ju je potom uz sebe i ona je osetila njegovo toplo telo uz svoje. Uzvratila mu je istovetnom potrebom, istovetnom žudnjom, i pripila se uz njega kao da pokušava da mu se utisne u telo kroz kožu sve dok ne postanu jedno.

Zajedno su se tako micali nezasito i žurno u luku saksija sa cvećem, usaglašavajući ritam svojih tela, i ne hajući nimalo za narandžastog gasovitog džina koji im je visio visoko iznad glava, ogroman i ljutit.

GLAVA II

A u relikvijaru...

1.

Kira je još jače stegla priručja svoga sedišta kada se suborbitalni šatl ustremio naniže, spuštajući se prema ostrvu #302-01-0010, blizu zapadne obale Legbe, glavnog kontinenta južne polulopte. Ostrvo se prostiralo na pedeset i drugom uporedniku, u velikom zalivu zaštićenom s nekoliko granitnih grebena, i bilo je poslednja poznata lokacija onesposobljenog drona.

Sloj vatre obavio je prednji deo pilotske kabine kada je šatl progoreo sebi put kroz Adrastejinu retku atmosferu, pri brzini od skoro sedam i po hiljada kilometara na sat. Kiri je delovalo kao da joj je plamen na svega nekoliko centimetara od lica, ali ipak nije osetila nikakvu vrelinu.

Trup je kloparao i škripao svuda oko njih. Zažmurila je, ali je plamen nastavio da treperi i da se kovitla pred njom, istim sjajem.

„To, brate!”, viknu Negar do nje, a Kira je znala da se sigurno kliberi kao blesava.

Zaškrgutala je zubima. Šatl je bio potpuno bezbedan, obavijen magnetnim štitom koji ga je čuvao od usijanog ognja napolju. Četiri meseca na planeti, na stotine letova, i nisu imali ni jednu jedinu nezdodu. Gajger, oblik pseudointeligencije koji je upravljao šatлом, imao je gotovo besprekoran učinak; jedini put kada je omanuo bio je kada je neki asteroidni kapetan, skorojević, pokušao da poboljša jedan od takvih primeraka, što je na kraju za posledicu imalo smrt čitave njegove posade. No, bez obzira na sigurnosni bilans, Kira je ipak mrzela ulazak u atmosferu. Zbog buke i drmusanja imala je utisak da će se šatl raspasti, i ništa je nije moglo ubediti u suprotno.

Pored toga, ni slika na ekranu joj nimalo nije pomagala u vezi s mamurlukom. Ubacila je pilulu u usta pre nego što je ostavila Alana u njegovoj kabini, ali bol još nije uminuo. Sama je bila kriva. Trebalo je da bude pametnija. I jeste bila pametnija, ali su osećanja sinoć nadvladala razum.

Isključila je sliku s kamera šatla ne bi li se usredsredila na disanje.

Venčaćemo se! Kira i dalje nije mogla da poveruje u to. Čitavo je jutro provela sa šašavim osmehom na licu. Nema sumnje da je izgledala kao neki tupan. Dodirnula je grudnu kost, da opipa Alanov prsten pod pilotskim odelom. Ostalima još nisu rekli, ali su nameravali da to učine te večeri. Kira je jedva čekala da vidi njihove reakcije, čak i ako njihova objava i ne bude previše iznenađujuća.

Čim se ukrcaju na *Fidancu*, zamoliće kapetana Ravenu da sve ozvaniči. I onda će Alan biti njen. I ona njegova. Pa će moći da otpočnu s izgradnjom zajedničke budućnosti.

Brak. Promena posla. Zasnivanje doma na samo jednoj planeti. Njena sopstvena porodica. Pomaganje u izgradnji nove kolonije. Kao što Alan reče, biće to ogromna promena, ali se Kira osećala spremnom za tako nešto. I više nego spremnom. Bio je to život kakvom se oduvek nadala, ali joj se, kako su godine prolazile, činilo sve manje i manje verovatan.

Nakon što su vodili ljubav, ostali su satima budni, pričajući i pričajući. Raspravili su koja bi mesta bila najbolja za život na Adrasteji, uz razdoblje potrebno za postupak teraoblikovanja, i sve aktivnosti koje su moguće na mesecu i oko njega. Alan je do tančina pričao o vrsti kupolaste kuće koju bi želeo da izgradi „... i mora da ima kadu dovoljno veliku da možeš da se raširiš a da ne dodiruješ suprotnu stranu, da možemo pošteno da se okupamo, a ne kao ovi malecni tuševi na koje smo ovde svedeni”, a Kira ga je slušala, dirnuta njegovim žarom. Zauzvrat, ona je govorila kako želi staklenike poput onih na Vejlandu, te su se oboje složili da će, šta god budu radili, biti bolje ako to urade zajedno.

Kira je jedino žalila što je toliko popila; sad joj se sve nakon Alanove prosidbe zamaglilo u glavi.

Posegnuvši za svojim prikazivačima, izvukla je snimke od prethodne noći. Videla je ponovo Alana kako kleči ispred nje, i čula ga kako govori „Volim i ja tebe” pre nego što će je minut kasnije obaviti zagrljajem. Kada su joj kao detetu ugrađivali implantante, njeni roditelji joj nisu platili jedan od onih sistema koji omogućavaju beleženje svih oseta – nije imala dodir, ukus, niti miris – pošto su to smatrali bespotrebni razbacivanjem. Kira je prvi put poželela da nisu bili baš toliko praktično nastrojani. Želela je da oseti ono što je osetila te noći; želela je da oseća to čitavog života.

Jednom kada se budu vratili na stanicu Viborg, rešila je, upotrebiće svoj bonus da ugradi neophodnu nadogradnju. Uspomene poput one od sinoć previše su dragocene da bi ih izgubila, te je čvrsto odlučila da neće dopustiti da joj nijedna druga promakne.

A što se tiče njene porodice na Vejlandu... Kiri je tu osmeh donekle izbledeo. Neće se obradovati što će ona živeti toliko daleko od kuće, ali je znala da će je shvatiti. I njeni su roditelji, na kraju krajeva, učinili nešto slično: iselili su se sa Stjuartovog sveta, blizu Alfa Kentaurija, pre nego što se ona rodila. A i otac joj je stalno govorio kako je najviši cilj čovečanstva da se prošire i među zvezdama. Podržavali su i njenu odluku da postane ksenobiolog, pa je Kira znala da će podržati i njenu trenutnu odluku.

Vrativši se prikazivačima, otvorila je najskoriji snimak s Vejlanda. Već ga je dvaput odgledala otkad joj je stigao pre mesec dana, ali je u ovom trenutku osetila iznenadnu potrebu da ponovo vidi svoj dom i svoju porodicu.

Pred njom su se pojavili njeni roditelji, kao što je i očekivala, sedeći za tatinom radnom stanicom. Bilo je rano jutro, svetlost se iskošeno probijala kroz prozore na zapadnoj strani. U daljini, planine su bile samo nazubljeni obrisi prošireni duž horizonta, gotovo izgubljeni u gomili oblaka.

„Kiro!”, rekao je njen tata. Izgledao je isto kao i inače. Mama je imala novu frizuru; uputila joj je jedan osmejak. „Čestitamo ti što si stigla do kraja istraživanja. Uživáš li u poslednjim danima na Adri? Jesi li pronašla bilo šta zanimljivo u onoj jezerskoj oblasti o kojoj si nam pričala?”

„Kod nas je hladno”, rekla je mama. „Jutros je bilo mraza po tlu.”

Tata se iskrevljio. „Na svu sreću, geotermalno grejanje funkcioniše.”

„Zasad”, reče mama.

„Zasad. A van toga, i nema drugih vesti. Hensenovi su svratili na večeru pre neko veče, i rekli su da...”

Utom su se vrata radne sobe naglo otvorila, da bi joj Itha upala u vidokrug – obučena, po običaju, u majicu za spavanje, sa šoljom čaja u ruci. „Jutro, seko!”

Kira se nasmešila gledajući ih kako ćeretaju o dešavanjima u naselju i o svojim svakodnevnim aktivnostima: poteškoćama s agrobotima koji se brinu o usevima, serijama koje su gledali, pojedinostima o najnovijem nizu biljaka koje će biti puštene u ekosistem njihove planete. I tome slično.

Potom su joj poželeli srećan put i snimak se završio. Poslednji kadar ostao je da stoji pred njom, tata zaleđen usred mahanja, mamino lice pod čudnim uglom dok je izgovarala „Volim te”.

„Volim vas”, promrmljala je Kira. Uzdahnula je. Kada je poslednji put stigla da ih poseti? Pre dve godine? Tri? Bar toliko. Previše je to. A ni razdaljina, ni stalna putovanja nisu ništa olakšavali.

Nedostajala joj je kuća. Što nije značilo da bi bila zadovoljna da samo ostane na Vejlandu. Morala je da podstakne sebe, da dosegne nešto više od običnog i svakidašnjeg. I eto, jeste. Sedam je godina putovala do naudaljenijih kutaka svemira. Ali dozlogrdilo joj je da bude sama i da pati zbog toga što je zatvorena malo u jednom, malo u drugom svemirskom brodu. Bila je spremna za novi izazov, neki koji će uskladiti poznato s nepoznatim, bezbedno s neistraženim.

Tu na Adri, uz Alana, smatrala je da bi možda baš i mogla da pronade takav sklad.

2.

Negde na polovini ulaska kroz atmosferu, turbulencije su počele da slabe, te su i elektromagnetne smetnje nestale zajedno sa slojevima plazme. Redovi žutog teksta pojaviše se Kiri u gornjem uglu vidika, kada su veze sa bazom ponovo zaživele.

Pregledala je poruke, da pohvata novosti od ostatka istraživačke ekipe. Fizel, njihov lekar, po navici je bio mrzovoljan, ali osim toga, nije bilo ničega zanimljivog.

Otvorilo joj se novo prozorče:

⟨Kako teče let, mačko? – Alan⟩

Kira nije bila pripremljena za iznenadnu razneženost koju je njegova zabrinutost izazvala u njoj. Ponovo se nasmešila ispisujući odgovor mislima:

⟨Bez ikakvih poteškoća. Kod tebe? – Kira⟩

⟨Krenuo da pokupim poslednje što je ostalo. Strašno uzbudljivo. Hoćeš da ispraznim i tvoju kabinu? – Alan⟩

Nasmešila se.

⟨Hvala, ali srediću ja to sama kad se vratim. – Kira⟩

⟨Važi... Slušaj, nismo baš jutros imali prilike da popričamo, a htedoh da proverim: i dalje sve važi ono od sinoć? – Alan⟩

⟨Misliš, da li i dalje hoću da se udam za tebe i skućim tu na Adri? – Kira⟩ Nadovezala se pre nego što je stigao da odgovori: ⟨Da. Moj odgovor je i dalje da. – Kira⟩

⟨Odlično. – Alan⟩

«*A kod tebe? Da li i kod tebe sve i dalje važi? – Kira*» Dah joj je pomalo zastao u grlu kada je poslala poruku.

Njegov je odgovor brzo usledio: «*Dakako. Samo sam hteo da proverim da li si dobro. – Alan*»

I sama je osetila da se opustila na to. «*I više nego dobro. I cenim što si se setio da pitaš. – Kira*»

«*Uvek, mačko. Ili bi možda trebalo da kažem... verenice? – Alan*»

Kiri se oteo uzdah oduševljenja. Ali je zazvučala daleko više zagrcnuta nego što je nameravala.

„Sve u redu?“, upita Negar, i Kira je odmah osetila njeno pilotsko oko na sebi.

„I više nego u redu.“

Ona i Alan nastavili su sa razgovorom dok se nisu uključile retrorakete i prenule je, te je opet naglo postala svesna svoga okruženja.

«*Moram da idem. Samo što nismo sleteli. Čujemo se kasnije. –Kira*»

«*K. Lepo se zabavi. ;-)* – Alan»

«*Hoooću. – Kira*»

A onda je začula Gajgera u uvetu: „Spuštanje za deset... devet... osam... sedam...“

Glas mu je bio smiren i bezizražajan, uz dašak uctivog magelanskog naglaska. Zamišljala ga je kao nekog Hajnlajna². Zvučao je kao da bi se zvao Hajnlajn da je osoba. To jest, da je od krvi i mesa. Da ima telo.

Sleteli su uz kratak pad, od kojeg joj se stomak prevrnuo i srce ubrzalo. Šatl se nagnuo nekoliko stepeni ulevo, zarivajući se u zemlju.

„Nemoj dugo, jesi li me čula?“, reče Negar, otkopčavajući svoj pojas. Sve je kod nje bilo uredno i postojano, od njenih fino izvajanih crta lica do falti na kombinezonu i redova tankih pletenica koje su

² Omaž Robertu A. Hajnlajnu, piscu mnogih čuvenih naučnofantastičnih romana, među kojima su i „Svemirski vojnici“. (Prim. prev.)

joj se pružale u širokoj traci preko glave. Na reveru je većito imala zlatnu značku: sećanje na kolege izgubljene na poslu. „Jugo je rekao da sprema sveže štrudlice s cimetom kao posebnu poslasticu uoči odlaska. Ukoliko ne požurimo, nestaće dok se mi ne vratimo.”

Kira je i sama skinula pojas sa sebe. „Sad ću ja za minut.”

„Bolje bi ti bilo, srce. Ubila bih za te štrudlice.”

Ustajali miris prečišćenog vazduha zapahnuo je Kirin nos kada je navukla kacigu. Atmosfera na Adrasteji bila je dovoljno gusta za disanje, ali bi vas ubila ako biste pokušali da dišete. Nije bilo dovoljno kiseonika. Bar zasad, a menjanje toga potrajaće decenijama. Pomanjkanje kiseonika takođe je značilo i da Adra nije imala ozonski omotač. Svako ko se odvažavao da izađe napolje morao je da se u potpunosti zaštiti od ultraljubičastih zraka i ostalih oblika zračenja. Inače biste mogli da dobijete najgore opekotine od sunca u svome životu.

Bar je temperatura podnošljiva, pomislila je Kira. Neće čak ni grejanje u odelu morati da uključuje.

Uvukla se u uzani otvor, pa je zatvorila unutrašnje okno za sobom. Zatvorilo se uz metalni prasak.

„Izmena atmosfere otpočeta; molimo vas, sačekajte”, reče joj Gajger u uvetu.

Pokazivač se zazeleneo. Kira je zavrtela točak na sredini spoljnog okna i odgurnula ga. Dihtung se otvorio uz sočan zvuk cepanja, i dekompresionu komoru ispunila je crvena boja neba Adrasteje.

To ostrvo bila je jedna – ni po čemu lepa – gomila stenja i zemlje boje rđe, dovoljno veliko da ne može da vidi drugu stranu, već samo najbližu obalu. Dalje od oboda kopna širilo se sivo, vodeno prostranstvo, nalik ploči kovanog olova, vrhovi talasa rumeneli su se na svetlosti koja je dopirala s neba bez oblaka. Okean otrova, prezasićen kadmijumom, živom i bakrom.

Kira je iskočila kroz otvor, pa ga je zatvorila za sobom. Namrštila se proučavajući telemetriju iz oborenog drona. Organski materijal

koji je opazio nije bio pored vode, kao što je očekivala, već na vrhu širokog brega, nekoliko stotina metara južnije.

Dobro onda. Zaputila se tamo ispucalim tлом, oprezno birajući put. Dok je tako hodala, čitavi se nizovi teksta pojaviše pred njom, nudeći joj podatke o hemijskom sastavu, tamošnjoj temperaturi, gustini, mogućoj starosti i radioaktivnosti različitih delova okoliša. Skener na pojasu očitavao je podatke na prikazivačima u njenim očima, istovremeno ih šaljući i nazad u šatl.

Kira je revnosno pregledala tekst, ali nije uočila ništa novo. U nekoliko navrata osetila je potrebu da uzme uzorak tla, ali rezultati su, po običaju, bili nezanimljivi: minerali, tragovi organskih i predorganskih spojeva, i tu i tamo pokoja anaerobna bakterija.

Na vrhu brega, pronašla je neku ravnu stenu izbrazdanu dubokim utorima iz poslednjeg ledenog doba te planete. Nešto narandžastih bakterija sličnih lišajevima prekrivalo je veći deo stene. Kira je tu vrstu prepoznala na prvi pogled – *B. loomisii* – ali je ipak pokupila malo, čisto da potvrdi.

Biološki gledano, na Adrasteji i nije bilo mnogo toga zanimljivog. Najupečatljiviji pronalazak bila joj je neka vrsta metanojednih bakterija ispod arktičke ledene ploče – bakterija koja je imala u neku ruku neobičnu lipidnu strukturu u ćelijskoj membrani. I to je bilo to. Ona će, svakako, napisati opšti pregled bioma Adrasteje, i ako joj se posreći, možda je i objave u nekoliko manje poznatih časopisa, ali time se i nije mogla previše podičiti.

Odsustvo razvijenijih oblika života ipak jeste bilo plus kada se radi o teraoblikovanju: mesec je zahvaljujući tome bio komad sirove gline, zgodan za oblikovanje po volji kompanije i naseljenika. Za razliku od Ejdolona – divnog, smrtonosnog Ejdolona – ovde neće neprestano morati da se bore protiv domaće flore i faune.

Dok je Kira čekala da njen čip-lab³ dovrši pretrage, otišla je do vrha brega ne bi li obuhvatila pogledom grubo stenje i metalni okean.

³ Od „laboratorija na čipu“, mali ručni uređaj koji vrši sve laboratorijske pretrage. (Prim. prev.)